

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: **A.. Z., P.**, proti odporcom: **1/ Okresný súd v Prešove**, Grešova č. 3, Prešov, **2/ Okresný súd v Michalovciach**, Námestie Slobody č. 3, Michalovce, **3/ Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, cirkevný odbor**, Námestie SNP č. 33, Bratislava, v konaní o vykonateľnosť rozhodnutia Rímskokatolíckeho biskupského úradu v Košiciach zo dňa 21. júna 1990, č. 1025/1990, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 5Sp/1/2009-12 zo dňa 17. apríla 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 17. apríla 2009, č.k. 5Sp/1/2009-12, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Prešove zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd vydaným uznesením vyslovil, že rozhodnutie Rímskokatolíckeho biskupského úradu v Košiciach zo dňa 21. júna 1990 o ustanovení navrhovateľa do funkcie farára vo farnosti B. je nepretržite platné a vykonateľné.

V odôvodnení uznesenia konštatoval, že povinnosť vykonať rozhodnutie Rímskokatolíckeho biskupského úradu zo Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou zo dňa 24. novembra 2001 oznámenou Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 326/2001 Z.z. nevyplýva, preto návrh podľa § 250w ods. 4 O.s.p. zamietol. Uviedol, že úprava výkonu rozhodnutí cudzích správnych orgánov úzko súvisí s existujúcimi záväzkami, ktoré pre Slovenskú republiku vyplývajú z medzinárodných zmlúv, pričom tieto záväzky spočívajú v povinnosti vykonávať rozhodnutia cudzích správnych orgánov vo veciach, o ktorých rozhodujú správne orgány. Základom návrhu má byť tvrdenie, že Slovenská republika má existujúci záväzok podľa medzinárodnej zmluvy vykonať konkrétne rozhodnutie cudzích správnych orgánov alebo rozhodnutie cudzieho súdu vo veci, o ktorej rozhodoval správny orgán. Zdôraznil, že v tejto veci navrhovateľ žiadal o vykonateľnosť rozhodnutia orgánu cirkvi – Rímskokatolíckeho biskupského úradu v Košiciach, ktoré však nie je rozhodnutím cudzieho správneho orgánu, nie je ani rozhodnutím vydaným v oblasti verejnej správy a neexistuje ani medzinárodná zmluva upravujúca záväzok (povinnosť Slovenskej republiky) vykonávať rozhodnutia cirkevných orgánov.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne sám vydal potvrdenie. Uviedol, že dňom prijatia Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou rozhodnutie Rímskokatolíckeho biskupského úradu v Košiciach zo dňa 26. júna 1990, č. 1025/1990 o ustanovení navrhovateľa do funkcie farára vo farnosti B. sa stalo cudzím správnym rozhodnutím, z ktorého začal navrhovateľovi plynúť právny nárok na garanciu ochrany majetku a slobody pôsobenia právnickej osoby Rímskokatolíckej cirkvi farnosť B., a súčasne jeho ako farára a štatutára tejto právnickej osoby Slovenskou republikou. Namietal, že súdy a štátne orgány Slovenskej republiky odmietajú uvedené plniť s tvrdením, že podľa článku 24 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky cirkvi a náboženské spoločnosti spravujú svoje záležitosti sami, pričom však citovaný článok Ústavy Slovenskej republiky a zákon č. 308/1991 Z.z. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností neriešia vec, ktorú rieši zmluva, a to garanciu ochrany majetku cirkvi a slobodu ich pôsobenia. Zdôraznil, že Zmluva má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky a garanciu ochrany majetku cirkvi a slobodu jej

pôsobenia preberá na seba Slovenská republika, a teda tu cirkevné správne rozhodnutie zaväzuje správne konanie Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal uznesenie podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250 ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 250w ods. 1 až 4 O.s.p. ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, obsahuje záväzok vykonávať rozhodnutia cudzích správnych orgánov a rozhodnutia cudzích súdov vo veciach, o ktorých rozhodujú správne orgány (ďalej len "cudzíe správne rozhodnutie"), možno nariadiť výkon cudzieho správneho rozhodnutia, len ak krajský súd na návrh osoby, o ktorej právo v cudzom správnom rozhodnutí ide, rozhodol, že cudzie správne rozhodnutie je vykonateľné. Miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd osoby, o ktorej povinnosť v cudzom správnom rozhodnutí ide. Účastníkmi konania sú navrhovateľ a osoba, o ktorej povinnosť v cudzom správnom rozhodnutí ide. Súd o návrhu na rozhodnutie o vykonateľnosti rozhodnutia cudzieho správneho orgánu rozhoduje uznesením bez nariadenia pojednávania a bez vypočutia osoby, o ktorej povinnosť v cudzom správnom rozhodnutí ide. Proti uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 250x O.s.p. súd rozhodne, že cudzie správne rozhodnutie je vykonateľné v Slovenskej republike, ak

- a) je vykonateľné v štáte, v ktorom bolo vydané,
- b) rozhodovanie vo veci nepatrilo do právomoci správnych orgánov Slovenskej republiky,
- c) osobe, o ktorej povinnosť v cudzom správnom rozhodnutí ide, nebola postupom cudzieho orgánu odňatá možnosť riadne sa zúčastniť na konaní, najmä ak bola riadne oboznámená o začatí konania a predvolaná na vypočutie,
- d) sa v ňom ukladá plnenie, ktoré je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky prípustné alebo vykonateľné, alebo nie je inak v rozpore s verejným poriadkom.

V zmysle ust. § 250w ods. 1 O.s.p. nútený výkon cudzieho správneho rozhodnutia v Slovenskej republike prichádza do úvahy len v prípade, že Slovenská republika je k takémuto výkonu viazaná medzinárodnou zmluvou. Ak takýto medzinárodnoprávny záväzok Slovenskej republiky v prípade konkrétneho cudzieho správneho rozhodnutia neexistuje, toto rozhodnutie na jej území nie je možné vykonať.

Náležitosti návrhu sú všeobecné a osobitné a vyplývajú z povahy tohto konania. Základom je tvrdenie, že Slovenská republika má existujúci záväzok podľa medzinárodnej zmluvy vykonať konkrétne rozhodnutie cudzích správnych orgánov alebo rozhodnutie cudzieho súdu vo veci, o ktorej rozhodoval správny orgán. Navrhovateľ súčasne musí navrhnúť, aby súd rozhodol, že cudzie správne rozhodnutie je vykonateľné aj na území Slovenskej republiky. K návrhu pripojí cudzie správne rozhodnutie.

Podľa čl. 24 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky cirkvi a náboženské spoločnosti spravujú svoje záležitosti samy, najmä zriaďujú svoje orgány, ustanovujú svojich duchovných, zabezpečujú vyučovanie náboženstva a zakladajú rehoľné a iné cirkevné inštitúcie nezávisle od štátnych orgánov.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že cirkev si rieši svoje vnútorné záležitosti sama, podľa vlastnej ústavy a vlastných cirkevných zákonov.

Uvedené predstavuje ústavnú garanciu inštitucionálnej nezávislosti cirkví a náboženských spoločností spočívajúcu v nezávislosti od rozhodovania alebo ingerencie štátnych orgánov v otázkach duchovného a vnútrocirkevného života, najmä pokiaľ ide o doktrínálne a vieroučné otázky, rozhodovanie o otázkach organizačnej štruktúry a poriadku, zakladanie cirkevných inštitúcií, rozhodovanie o personálnych otázkach týkajúcich sa ustanovovania duchovných a obsadzovania funkcií v cirkevných inštitúciách, ako aj pokiaľ ide o vyučovanie náboženstva v cirkevných inštitúciách a ustanovizniach v rámci vnútrocirkevného života (III. ÚS 292/04).

Návrhom zo dňa 07. januára 2009 sa navrhovateľ domáhal, aby súd postupom podľa § 250w a nasl. O.s.p. rozhodol, že rozhodnutie Rímskokatolíckeho biskupského úradu

v Košiciach zo dňa 21. júna 1990, č. 1025/1990 o ustanovení navrhovateľa do funkcie farára vo farnosti B. je nepretržite platné a vykonateľné. Avšak predpokladom postupu súdu podľa šiestej hlavy piatej časti O.s.p. (vykonateľnosť rozhodnutí cudzích správnych orgánov) je existencia medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a obsahuje záväzok vykonávať rozhodnutia cudzích správnych orgánov, a súčasne musí ísť o rozhodnutie cudzieho správneho orgánu.

Odvolačí súd dôvody krajského súdu považuje za správne. K týmto dôvodom uvádza, že rozhodnutie, ktoré navrhovateľ napadol žalobou, nie je rozhodnutím cudzieho správneho orgánu a neexistuje ani medzinárodná zmluva, ktorá by upravovala záväzok (povinnosť Slovenskej republiky) vykonávať rozhodnutia cirkevných orgánov. Dodáva, že rozhodnutie orgánu cirkvi nie je rozhodnutím vydaným v oblasti verejnej správy, ani rozhodnutím správneho orgánu, preto súdnemu preskúmvaniu nepodlieha (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3SŽ 25/94 zo dňa 08. augusta 1994).

Zároveň Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na skutočnosť, že zo Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou zo dňa 24. novembra 2001 (oznámenou Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 326/2001 Z.z.) povinnosť vykonať rozhodnutie rímskokatolíckeho biskupského úradu nevyplýva.

Z vyššie uvedených dôvodov námietky navrhovateľa uvedené v návrhu ako aj v odvolaní nemožno považovať za dôvodné, a preto nepochybil krajský súd, ak návrh o vykonateľnosť rozhodnutia rímskokatolíckeho biskupského úradu zamietol.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolaciemu potom neostalo iné ako podľa § 219 ods. 1 O.s.p. uznesenie krajského súdu potvrdiť.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko navrhovateľ nebol v konaní o odvolaní

úspešný a odporcom preto, že im z dôvodu neúspešného odvolania navrhovateľa žiadne trovy konania nevznikli, ani si ich neuplatnili.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.

V Bratislave 26. augusta 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská